

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Sōkratus Scholastiku Kai Ermeiu Sozomenu Ekklesiastikē Istoria

Socrates <Scholasticus>

Mogvntiae, 1677

Cap. XVI. Quomodo Constantinus audita Episcoporum contentione, & discrepantia festi Paschalis, rem moleste tulit: & Hosium Hispanum Cordubae Episcopum Alexandriam misit, qui Episcoporum tumultum ...

urn:nbn:de:hbz:466:1-14233

injuriam affecti, indignari ceperunt, & ad opinionem Arii stabilendam promptiores exstiterunt. Collecta igitur apud Bithyniam Synodo, ad omnes ubique Episcopos scripsere, ut cum Arii fautoribus tanquam recte sentientibus communicarent, darentque operam ut Alexander cum iisdem communis caret. Sed cum conatus illorum nequaquam ipsis ex voto succederet, Alexandro nullatenus cedente; Arius legatos mittit ad Paulinum Episcopum Tyri, & ad Eusebium Pamphili qui Caesariensem in Palaestina regebat Ecclesiam, & ad Patrophilum Scythopolitanum Antistitem: petitur ut sibi unam cum suis concederetur, plebem ipsis adhaerentem in Ecclesia colligere, eundem quem prius Presbyterorum obtinentibus gradum. Hunc enim morem esse Alexandriae, qui quidem etiamnum manet, & sub uno Episcopo qui omnibus praest, Presbyteri separatim Ecclesias obtineant, & populum ad illas convenire solitum colligant. Illi vero unam cum aliis Episcopis in Palaestina congregati, Arii petitioni subscriperunt: hortantes ut plebem quidem colligerent, sicuti antea facere consueverant; Alexandro tamen subiecti essent, ac sine intermissione ei supplicarent ut ejus pace & communione fruerentur.

ὕβρισι μύριοι ἐχαλέπαυον, καὶ προθυμότερον ἔχοντο κερδύναι τὸ δόγμα δόγμα. Ἐσυνέδρον ἐν Βιθυνίᾳ συνέθετο ἡσυχῆς, γράψασιν τὸν πανταχῆ ἐπισκόποις, ὡς ὁρθῶς δοξάζει κοινῶνσαι τοῖς ἀμφὶ τὸν ἄρειον, ὡς ἔλασαι ὃ ἔ ἀλέξανδρον κοινῶν ἄλλοις: ὡς ἐξὲν ἦτιον ὡς ἀ γνώμην ἄλλοις ἐχώρη ἡσπεδῆ, ἀλέξανδρον μὴ εἰκοίθη, πρὸς ἐδὲ οὐδὲ ὁ ἄρειος πρὸς παυλῖνον τὸν τύρον ἐπισκόπον, καὶ εὐσεβῖον τὸν παμφίλου, ἐπιτροπὴν τῶν ἐκκλησίαν τῆς ἐν παλαιστίνῃ καὶ αἰσάριαν, καὶ παρῶφιλον τὸν σκυθοπόλεως. Ἐστῶν τῶν ἄμα τοῖς ἀμφὶ ἄρειον ἐπιτροπῆναι ἐκκλησίαν τὸν μὲν ἄρειον λαόν, ὡς πρότερον τῶν πρὸς ἐδὲ οὐδὲ ἄρειον ἄρειον ἐπέχοις: εἶσαι ἔν ἄλεξανδρείᾳ ἐδὲ, κατὰ τῆς κλητικῆς ἐνός ὄντος τῆς πάλιν ἐπισκόπος, πρὸς τῆς ἰδίας τῆς ἐκκλησίας κατέχον, καὶ τὸ ἐν ἄλλοις λαόν συνάγειν οἱ ὃ, καὶ ἄλλοις ἐπισκόποις ἐν παλαιστίνῃ συνέθετον, ἐκδοξάζει τῆ δόξαις αἰτήσας, ὡς ἀκαταμάχτοι συνάγειν μὲν ἄλλοις ὡς πρότερον ὑποδιδάχθαι δὲ ἀλέξανδρον, καὶ αὐτὸν λέγειν αἰετῆς πρὸς ἄρειον εἰρήνης καὶ κοινῶν μείεχθαι.

CAP. XVI.

Κεφ. ις.

Quomodo Constantinus audita Episcoporum contentione, & discrepantia festi Paschalis, rem moleste tulit: & Hosium Hispanum Corduba Episcopum Alexandriam misit, qui Episcoporum tumultum sedaret, & questionem de Pascha dirimeret.

Ὡς αὐτῶς ὁ κωνσταντῖνος πρὸς τῆς διαμάχης τῆς ἐκκλησίας, καὶ τῆς τῆς πασχαλῆς μαλακίας, ἐκδοξάζει τῶν ἐκκλησιῶν τὸν ἰσπανὸν κερδύνας ἐπισκόπον εἰς ἀλεξανδρείαν, διαλύσαι τὴν ἐν τοῖς ἐπισκόποις, καὶ τῆς ἐκκλησίας κατασῆσαι τὴν πασχα.

CUM autem, multis quoque in Aegypto Conciliis celebratis, contentio nihilominus invalescens ad ipsum usque palatium pervenisset, Imperator Constantinus non mediocri dolore percussus est, quod cum religio Christiana recens coepisset augeri, opinionum discrepantia multos ab ejus professione revocaret. Atque hujus rei culpam palam Ario tribuebat & Alexandro. Datisque ad eos literis, utrumque objurgavit, quod hanc questionem cum latere posset, in apertum produxissent: & vehementer altercandi studio impulsus, pervicaciter movissent ea, quae nec inquiri

Ἐπεὶ δὲ καὶ ἐν αἰγύπτῳ συνέθετον ἀεὶ τὸν πολλὰν ἡρεσίαν, ἡκμαζόντων ἡρεσίαν, καὶ τῶν βασιλείων ἐλθεῖν, ἐμείεχθαι ἐκδοξάζει τῶν κωνσταντῖνος ὁ βασιλεὺς, κατὰ τῆς πασχαλῆς τῆς θρησκείας ἀεὶ τῶν δεχόμενοι πολλὰς χριστιανίζων ἀπέτρεπον ἢ διασπορῶν τῶν δογμάτων καὶ τῆς χάριτος. Ἐστῶν τῶν αἰτία ποιεῖ μὲν ἄρειον τῆς ἀλέξανδρον γράψας ἄλλοις ἐνεκάλει, ὡς δυναμῶν λαθεῖν, εἰς τὸ φανερὸν δὲ ἡγήσασθαι ταυτῶν ζητήσων καὶ τῶν ἄγειν πρὸς τὸ ἐναντίον σπασθῆναι φιλονεικῶς ἀνεκίνησαν, ἀ μὴτε ζῆλον ταυτῶν

δεχθῆναι ἔδει, μὴ τε ἐνθυμῆσθαι, καὶ ἐνθυ-
 μηθῆναι σιωπῇ παρὰ δὲ ἀναγκῆς ἀλλή-
 λων μὴ χωρίζεσθαι, εἰ καὶ περὶ τι μὲν ἄρ-
 θήματα διαφίρονται· περὶ μὲν γὰρ τῆς
 θείας προνοίας, μίαν καὶ τὴν αὐτὴν πίσιν
 ἔχει ἀναγκαῖον· ὡς ἡ περὶ τῶν τοιαύτων ζητή-
 σεων ἀκρίβειολογίας, καὶ μὴ πρὸς μίαν συμ-
 φωνίαν γνώμην, προσήκειν ἐν ἀπορήτῳ καὶ
 διανοίᾳ ἔχειν ἀφεμένους τὴν περὶ ταύ-
 τὰ λέγειν, ἐκέλευσεν ὁμοροῦν ἀρχιερεῶν
 καὶ μητροπολιτῶν· καὶ διατάξαι παρὰ δὲ ἀναγκῆς
 ἐπιτῆσαι ἑωυτοῖς ἰδέσθαι, ἐπιχεῖν ἀλέξαν-
 δρον μὲν ἐν καὶ ἀρείῳ, πῆ μὲν μεμφομέ-
 νον, πῆ δὲ συμβεβηκός, τοιαύτῃ ἐγραψέ-
 ναι χαλεπῶς δὲ ἔφερε, πυνθανόμενον πᾶσι
 ἐναντίως πᾶσι τὴν τὴν πάρα ἀγὴν ἐοβλή-
 τικότητα γὰρ ἐν ταῖς πρὸς ἑωυτοῖς δια-
 φασίμασι περὶ τῆς μὲν πρὸς ἀλ-
 λήλους ὡς ἀπείχοντο κοινωνίας· ἰσθακίωτε-
 ρον ἢ τὴν ἐοβλήτῃ ἡγόν, καὶ ὡς εἰκὸς τῆς περὶ τῆς
 ἀρχιερασίας, τὴν λαμπρότητα τῆς πατρι-
 κῆς ἐλαπίον· κατ' ἀμφοτέρωθεν ἀσα-
 φῆσαι ἑωυτοῖς ἐκκλησίαν ἑωυτοῖς ὡς νο-
 μίστας τὴν διώσθαι προκαταλαβεῖν τὸ κα-
 κῶν περὶ εἰς πλείους χωρῆσαι, πέμψει ἀνδρα-
 γὰς ἀμφοτέρωθεν ἀντὶ τῆς πίστεως καὶ βίᾳ ἐπίσημον, καὶ
 ταῖς ὑπερὶ τῆς ἀρχιερασίας ὁμολογίας ἐν τοῖς
 παρὰ δὲ ἀναγκῆς διδοικμηκότα, διαλλά-
 ξαι τὰς ἀμφοτέρωθεν διὰ τὸ δόγμα τῆς ἀσ-
 κῆρας, καὶ τὰς πρὸς ἑωυτοῖς τὴν ἐοβλήτῃ δια-
 φασίμασι· ἦν δὲ ὡς ὅτι ὁ κορδὸς ἐπὶ
 σιωπῇ.

A omnino, nec cogitari initio oportebat,
 & si forte cogitata fuissent, silentio tra-
 denda erant: cum utique ipsis licuisset
 à se invicem non seungi, quamvis in ali-
 qua parte dogmatis dissentirent. Nam
 de divina quidem providentia, unam
 eandemq; fidem necessario habendam
 esse. Hujusmodi autem quaestionem
 scrupulosas argutias, licet in eandem
 non conveniamus sententiam, clausas in
 intimo mentis recessu servari debere.
 Jussit igitur ut inani de his rebus alterca-
 tione deposita, ad concordiam redirent.
 Se namque non mediocriter dolere: at-
 que ob eam causam licet ingenti deside-
 rio teneretur urbes Orientis videndi,
 iter suum repressisse. Et hæc quidem Ale-
 xandro atq; Ario scripsit, partim eos re-
 prehensens, partim consulens. Præ-
 terea cum audisset quosdam esse qui fe-
 stum Paschæ diem contra morem reli-
 quorum omnium celebrarent, eam rem
 permoleste tulit. Quippe ea tempestate
 in Orientis partibus nonnulli hac de re
 dissentientes, à mutua quidem inter se
 communione minime discedebant. Ju-
 daico tamen magis more diem illum ce-
 lebrabant, atque ut verisimile est, hujus-
 modi disensione splendorem ejus festi-
 vitarum imminuebant. Duabus igitur cō-
 tentionibus Ecclesiam liberare studebat
 C Constantinus. Et quoniam malum prius-
 quam ad plures serperet, prævenire se
 posse existimabat, virum quem in comi-
 tatu suo habebat, fidei ac vite integritate
 conspicuū, & qui superiori tempore va-
 rius confessionum certaminibus pro teli-
 gionis defensione inclaruerat, à latere suo
 mittit, qui ad cōcordiam reduceret tum
 illos qui in Ægypto de Doctrina fidei
 dissentiebant, tum eos qui in Orientis par-
 tibus de fest. vitate Paschæ discrepabant.
 Is erat Hosius Episcopus Cordubæ.

Κεφ. ιζ΄.

Περὶ τῆς ἐν νίκαιᾳ ἀβρειθεύσεως συνόδου
δι' ἁγίων.

D CAPUT XVII.

De Synodo Nicaea propter Arium congre-
gata.

Εὐδοκίᾳ πάντες ἐλπίδας ἐχώρει τὸ πρῶτον
 ἔμα, καὶ κρείττων ἦν διαλλαγῶν ἢ
 εἰς, ἀπρακτὸς τε ἐπανάγει ὁ τὴν εἰρή-
 νην βραδύσαι ἀπεσπασμένον, συνεκά-
 λυσε συνόδον εἰς νίκαιαν τῆς βιθυνίας, καὶ
 παύλαχῃ τοῖς παροεῶσι τῶν ἐκκλησιῶν

Sed cum eventus spei non responde-
 ret, & contentio reconciliationem
 minime admitteret, isque qui ad com-
 ponendam pacem missus fuerat, re infe-
 sta reverteretur, Imperator Synodum
 convocavit apud Nicæam urbem Bithy-
 niæ: & ad omnes ubique Ecclesiarum
 Hhh iij